

**Силабус курсу «Банківське право»
2022–2023 навчального року**

Назва курсу	«Банківське право»
Адреса викладання курсу	79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14 (юридичний факультет)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	<u>Юридичний факультет</u> Кафедра адміністративного та фінансового права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Ільницький Олег Володимирович , кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та фінансового права
Контактна інформація викладачів	<u>Викладачі кафедри адміністративного та фінансового права</u> <u>Місце знаходження:</u> юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-217, тел. (032) 239-45-25 Ільницький Олег Володимирович: oleh.ilnytskyj@lnu.edu.ua http://law.lnu.edu.ua/employee/ilnytskyj-oleh-volodymyrovych
Консультації по курсу відбуваються	<u>Кафедра адміністративного та фінансового права</u> <u>Адреса:</u> юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. Г-217 Ільницький Олег Володимирович: щопонеділка 16:00-18:00 год., щоп'ятниці 10:00-13:00 год.; Консультації в день проведення лекцій/практичних занять можуть проводитися за попередньою домовленістю між викладачем та студентом. Для погодження часу консультацій поза визначеним графіком слід написати на електронну пошту викладача або зателефонувати на кафедру.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб застосовувати у повсякденній практичній діяльності норми, які регулюють основи функціонування грошово-кредитного ринку та банківської системи задля забезпечення ефективної охорони прав та свобод клієнтів фінансово-кредитних установ з дотриманням як національних, так і міжнародно-правових стандартів у цій сфері. Тому у курсі представлено як огляд правових механізмів регулювання банківської діяльності та надання банківських установами фінансових послуг, грошового обігу та платіжних систем та інструментів, які потрібні для усвідомленого вибору надавача фінансових послуг особою, а також захисту власних прав, свобод та інтересів у разі їхнього порушення у цій сфері.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Банківське право» є завершальною вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 «Право» для освітньо-професійної програма ОС Бакалавр, яка викладається студентам денного та заочного відділень відповідно в VI семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p><u>Метою</u> вивчення вибіркової дисципліни «Банківське право» є оволодіння студентами поглибленими знаннями теорії банківського права і змісту законодавства у сфері регулювання банківської діяльності та грошового обігу в частині вивчення сутності правовідносин, які складаються при побудові та управлінні грошово-кредитною системою держави, формування у них навиків і умінь їх осмислення і застосування на практиці для оволодіння сучасними підходами та інструментами вирішення питань ефективного захисту прав, свобод та інтересів осіб у цій сфері.</p> <p><u>Цілями курсу є:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) отримання студентами поглиблених знань теорії банківського права і змісту законодавства у сфері регулювання банківської діяльності та грошового обігу щодо напрямів і форм його реалізації, проведення всебічного аналізу практики його застосування; 2) засвоєння теоретичних основ побудови банківської системи, функціонування її елементів, організації платіжної системи та публічно-правових основ інструментів та механізмів розрахунків, системи валютного регулювання та контролю; 3) розвиток у студентів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення спецкурсу; закріплення навиків самостійного аналізу законодавства і правозастосовчої практики; 4) вироблення навиків застосування засвоєних знань у практичній роботі юриста та повсякденній діяльності як клієнта фінансово-кредитних установ та учасників грошово-кредитного ринку.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><u>Основна література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Алісов Є.О.</i> Гроші і грошовий обіг: теоретичні засади та стан правового регулювання в Україні : монографія. – Х.: «Ксилон», 2004. – 326 с. 2. <i>Заверуха І.Б.</i> Банківське право: посібник для студентів.– Львів : Астролябія, 2002. – 222 с. 3. <i>Пожидаєва М.А.</i> Платіжні системи: теоретичні засади та фінансово-правове регулювання в Україні: монографія. Київ. Юрінком Інтер, 2020. 348 с. 4. <i>Смовженко Т.С.</i> Система гарантування вкладів в Україні : Монографія / [за заг. ред. д-ра екон. наук Т. С. Смовженко]. – Львів : Львівський банківський інститут НБУ, 2004. – 255 с. 5. <i>Царьова Л.К.</i> Банківське право: [навчально-методичний посібник] / Царьова Л.К. – Одеса : Поліграф, 2006. – 180 с. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Деньги, кредит, банки : учебник / Под ред. О.И. Лаврушина. – 3-е изд., перераб. и доп. - М. : КНОРУС, 2006. – 448 с. 7. <i>Джевоис У.Ст.</i> Деньги и механизм обмена/ пер. з англ.– Челябинск: Социум, 2006.– 192 с. 8. <i>Лагутін В.Д.</i> Гроші та грошовий обіг : Навч. посібник. / В.Д. Лагутін. – К.: «Знання», КОО, 2003. – 199 с. 9. <i>Лукашев О.А.</i> Правове регулювання грошової системи України :

	<p>дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 – «теорія управління; адміністративне право та процес; фінансове право» / Лукашев Олександр Анатолійович; Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого – Х, 2002. – 208 с.</p> <p>10. Финансы, деньги, кредит : Учебник / Под ред. О.В. Соколовой. – М. : Юристь, 2000. – 784 с.</p> <p><u>Інтернет-джерела:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу: rada.gov.ua 2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – Режим доступу: kmu.gov.ua 3. Офіційний сайт Верховного Суду – Режим доступу: supreme.court.gov.ua 4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: minfin.gov.ua 5. Єдиний державний реєстр судових рішень України - Режим доступу: reestr.court.gov.ua 6. Офіційний сайт Національного банку України – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p><u>Денне відділення:</u> 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 години практичних занять, окрім цього, 58 годин самостійної роботи.</p> <p><u>Заочне відділення:</u> 12 годин аудиторних занять. З них 6 годин лекцій, 6 годин практичних занять, окрім цього, 78 годин самостійної роботи.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p><u>Знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – структуру банківської системи України, принципи її формування та функціонування в цілому та окремих елементів; – правовий статус Національного банку України як особливого органу публічного управління; – механізми та форми здійснення банківського регулювання та банківського нагляду в Україні та світі; – правові основи грошового обігу; – поняття і зміст платіжної системи; правила здійснення готівкових та безготівкових операцій, фінансово-правову характеристику інструментів платіжної системи; – фінансово-правові основи валютного регулювання та валютного контролю; – правила здійснення операцій з іноземною валютою в Україні; <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – правильно визначити правові основи та застосовувати норми, які регулюють відносини з приводу функціонування банківської системи та надання фінансових послуг особам; – прогнозувати можливі порушення певних прав та свобод особи, а також певних категорій суб'єктів правовідносин, а також враховувати отримані дані під час проектування правових норм та у

	<p>практичній діяльності (як на рівні нормативного, так і договірною регулювання при опрацюванні проектів договорів);</p> <ul style="list-style-type: none"> – аргументовано висловити свою правову позицію з використанням посилок на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів; – обирати найоптимальніші процесуальні механізми охорони прав та свобод особи, у тому числі і відновлення порушених прав та свобод особи; – гармонізувати національне законодавство України з стандартами міжнародного регулювання функціонування глобальних грошово-кредитних ринків; – грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію; – аргументовано викладати у процесуальних документах свою правову позицію з питань охорони прав та свобод особи у публічному праві, а також логічно та послідовно її відстоювати. <p>В результаті освоєння курсу студент повинен удосконалити власні навики практичної діяльності у сфері банківської діяльності та функціонування грошово-кредитної системи, що означає вміння вибору правових норм, які забезпечать ефективну охорону прав та свобод особи, використання правових інструментів їх захисту (в першу чергу, через складання процесуальних актів), а також створення умов, за яких унеможливлуватимуться порушення прав та свобод особи у майбутньому.</p>
Ключові слова	Банківська система, гроші, валюта та валютні цінності, споживачі фінансових послуг, платіжні системи, розрахунки.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій та практичних занять, виконання індивідуальних завдань та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру Виставляється автоматично на підставі врахування поточної успішності протягом семестру та оцінки за залікову (модульну) контрольну роботу
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Адміністративне право України», «Цивільне право України», «Фінансове право України», достатніх для сприйняття категоріального апарату, що використовується у вивченні навчального матеріалу в рамках дисципліни «Банківське право», розуміння законодавчих джерел та судової практики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на: <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - а також методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

	<p>Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання.</p> <p>Під час практичних занять забезпечується постановка проблем у сфері банківської діяльності ат функціонування грошово-кредитного ринку, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем. На практичних заняттях викладач виконує роль модератора дискусії, тобто визначає її напрями, забезпечує необхідну динаміку та загострює увагу на проблемних аспектах. Після завершення обговорення проблеми викладач підсумовує найважливіші моменти, аналізує сильні та слабкі сторони висловлених аргументів.</p> <p>Індивідуальні завдання полягають у вирішенні задач, що має за мету: правовий аналіз випадків порушення прав та свобод особи, правильну кваліфікацію дій порушника, а також обрання оптимального засобу реагування для відновлення та захисту порушених прав, свобод та інтересів. Рішення задачі викладається у формі алгоритму законних дій клієнта фінансово-кредитної установи та його представника.</p>
Необхідне обладнання	<p>Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідних нормативно-правових актів та джерел судової практики, а також під час виконання індивідуальних завдань.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні заняття, індивідуальні завдання: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів; • контрольні заміри (модулі): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів –50 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька <i>індивідуальних завдань</i>, за результатами виконання яких складуть алгоритм законних дій клієнта фінансово-кредитної установи та його представника з відповідними процесуальними документами на підставі запропованих фабул, які будуть представлені під час практичних занять для обговорення ефективності та результативності запропованих варіантів.</p> <p>Критеріями перевірки індивідуальних завдань є: правильність кваліфікації фактів порушення прав та свобод особи; чіткість, логічність та послідовність викладеної аргументації; обґрунтованість вибору відповідного засобу правового реагування, а також дотримання процесуальних вимог до документів.</p> <p><i>Модульна (залікова) контрольна робота</i> проводиться у формі аудиторного письмового опитування за питаннями предмету спецкурсу та складається із теоретичних запитань та практичних завдань різної форми та ступеня складності, які мають відповідне ранжування за кількістю балів. Студент, який не виконав контрольну роботу або виконав її на незадовільну оцінку зобов'язаний виконати контрольну роботу.</p> <p>Критеріями перевірки модульної (залікової) контрольної роботи є:</p>

правильність відповідей згідно з теорією та практикою нормативно-правового регулювання.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки, повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на практичне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або у іншій узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які виносилися на практичне заняття, на якому студент був відсутній.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань, бали одержані за модуль. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Критеріями оцінювання роботи студента на практичних заняттях є аргументованість правової позиції та її відповідність чинному законодавству; уміння лаконічно, переконливо та логічно висловити свою правову позицію; здатність до аргументованого аналізу правових позицій, висловлених іншими студентами; уміння підсумувати усі висловлені щодо певної проблеми аргументи і віднайти їхні позитивні та хибні сторони, що підлягають аналізу з погляду сучасних підходів у доктрині та правозастосуванні; намагання сформулювати перспективні проблеми, що можуть виникнути у різних сферах правозастосування та запропонувати шляхи їхнього розв'язання.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не

<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p><u>толеруються.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Банківська діяльність як предмет правового регулювання. 2. Поняття і сутність банку як виду фінансово-кредитної установи. Фінансово-правовий статус банків. 3. Банківські операції. 4. Правові основи створення, реорганізації і ліквідації банків. 5. Державна реєстрація банку і ліцензування їх діяльності. 6. Банківська система України: рівні та види банків. 7. Національний банк України в банківській системі країни: його правова природа, завдання, функції та організаційна структура. 8. Операції Національного банку України. 9. Гарантії незалежності Національного банку України. 10. Поняття і види банківського регулювання. 11. Банківська таємниця. 12. Правові основи діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та системи гарантування вкладів фізичних осіб. 13. Банківський нагляд. 14. Відповідальність банків за порушення банківського законодавства. 15. Банківські установи як суб'єкти первинного фінансового моніторингу. 16. Поняття, суть і функції грошей. Види та форми грошей. 17. Електронні гроші 18. Поняття грошового обігу. 19. Поняття грошової системи країни. 20. Елементи грошової системи країни. 21. Емісія грошової одиниці. 22. Методи державного регулювання грошового обігу. 23. Поняття і зміст платіжної системи. 24. Правове регулювання касових операцій в Україні та готівкових розрахунків. 25. Ліміти залишку готівки в касах. 26. Здійснення готівкових розрахунків із використанням реєстраторів розрахункових операцій. 27. Поняття безготівкових розрахунків та їх правові основи. 28. Черговість здійснення платежів при безготівкових розрахунках. 29. Платіжні інструменти: розрахункові документи, їх реквізити та порядок оформлення. 30. Списання коштів з рахунків клієнтів банків: договірне та примусове.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>